

INTERVIURI

Mariana MIHUȚ:

„Eu joc pentru bucuria mea, în primul rând”

Regele Lear este un personaj dorit de mulți actori. Câțiva chiar ajung să-l și joace. Însă, dacă la „Bulandra”, **Mariana Mihuț** este Lear, într-un spectacol mai mult decât neobișnuit, semnat de Andrei Șerban, cu o distribuție exclusiv feminină, acest fapt reprezintă un eveniment insolit. Regizorul crede că Regele Lear vorbește despre problemele omului, nu ale bărbatului și ale femeii. Iar cum Shakespeare a scris pentru un teatru stilizat, textul se adaptează ușor unei astfel de răsturnări. Performanța actrițelor susține acest lucru. Pentru că, în fond, este o demonstrație a valabilității tragediei și temelor shakespeariene rupte din convenția acceptată de spectator. Începând cu opțiunea distribuției și continuând cu decorul, avem în față un spectacol extrem de stilizat. Deși Mariana Mihuț este obișnuită cu rolurile mari, Lear înseamnă altceva, este „piesa pieselor”, în care ea nu face un travesti și nu interpretează un bărbat sau o femeie.

Cristiana Gavrilă: V-ați dorit sau v-ați imaginat vreodată că veți juca un rol shakespearian masculin de o asemenea importanță?

Mariana Mihuț: Nu mi-am imaginat niciodată că voi interpreta un rol shakespearian de mărimea aceasta. Nu le-am numărat, dar cred că am jucat până acum peste 100 de personaje. Pe toate le simt ca fiind foarte importante. Însă Andrei Șerban este primul care a avut ideea aceasta extraordinară și m-a cucerit din primul moment. Nu mi-ar fi trecut niciodată prin gând că voi juca Lear. Propunerea lui a fost cu totul o surpriză. Sigur, știu că Sarah Bernhardt a jucat *Hamlet* dar, păstrând proporțiile, eu nu mi-aș fi imaginat așa ceva. Tocmai din acest motiv am fost atât de încântată și înspăimântată, în aceeași măsură. Sarcina este absolut copleșitoare. Regretul meu cel mare pentru acest spectacol este că nu am avut destul timp ca să forăm în adâncime. Nici nu știu până unde se poate coborî ca profunzime. Este absolut colosal, la fiecare repetiție găsești altceva și altceva.

C.G.: În niște condiții ideale, de cât răgaz ar avea nevoie un actor pentru a se apropia de Lear?

M.M.: Uneori, mă gândesc că pentru un astfel de spectacol și de rol îți trebuie o viață. Poate și mai mult de-o viață, așa văd eu lucrurile acum. Sunt absolut îndrăgostită de rol și sunt fericită că mi s-a dat posibilitatea să mă apropiu de un astfel de personaj, nu neapărat de Shakespeare, pentru că am mai jucat piesele lui, am mai făcut și travestiri, dar aici este altceva. Privind cu experiența vârstei mele de astăzi, cu maturitatea mea de acum, mie mi se pare că e piesa pieselor. Și nu exagerez.

C.G.: Puteți să-mi spuneți care sunt pentru dumneavoastră scenele și replicile esențiale ale personajului Lear?

M.M.: Nu știu ce scenă aș putea scoate, nu știu ce replică ar trebui să păstrez neapărat. Pentru că este atât de complex personajul acesta, este o întregă umanitate. Știu sigur, însă, că nu poate exista scena din final, fără scena de început. Este un traseu incredibil. Câte lecții poate să primească de la viață un om care a



Foto: Cosmin Ardeleanu

trecut prin viață? Niciodată nu este de ajuns ce ai învățat, întotdeauna există altele, și alte etape de cunoaștere, prin care trebuie să treci. Și trebuie neapărat să fii capabil ca măcar să încerci. Asta ne spune Lear.

C.G.: *Ați lucrat cu foarte mulți regizori importanți. Prin ce a fost diferită experiența cu Andrei Șerban?*

M.M.: În primul rând, vreau să-ți spun că eu mi-am dorit foarte tare să lucrez cu Andrei Șerban. Știam că nu o să fie deloc ușor, iar realitatea a depășit puțin așteptările mele. Însă toată această experiență m-a ajutat teribil. Sigura mea teamă a fost să nu-l dezamăgesc, pentru că nu am mai lucrat niciodată într-un ritm atât de concentrat la un spectacol. A trebuit să-mi activez rapid și intuiția, și sensibilitatea. Totul. Dar Andrei Șerban știe foarte mult teatru și a lucrat cu mulți actori, unii dintre ei imens de mari. Știe perfect cum să ne cumpere ca să credem definitiv în el. Este un vrăjitor, care te conduce exact unde vrea el și scoate din tine exact ce vrea el. În primul rând că ritmul este unul al secolului XXI, ori eu nu am mai lucrat niciodată așa. Am fost puțin zguduită de această întâlnire. Dacă așa avea din nou douăzeci și unu de ani și așa începe iar profesia aceasta, ar fi exact ritmul de care așa avea nevoie. Mie nu-mi plac repetițiile foarte lungi, iar ritmul pe care îl impune el bănuiesc că este unul normal pentru secolul ăsta. Noi suntem mai cu încetinitorul, dar poate că așa suntem obișnuți. Întâlnirea cu Andrei Șerban este la fel de importantă ca și cea cu Lucian Pintilie, căruia îi datorez adevărata mea școală de teatru, care mi-a dat dreptul de a urca pe scenă, tot de la el am descoperit teatrul pe care îmi doream să-l fac. Sigur că pe urmă am lucrat cu Silviu Purcărete, Valeriu Moisescu, Lucian Giurchescu, Dinu Cernescu, Liviu Ciulei, Cătălina Buzoianu, Yuriy Kordonskiy, iar fiecare experiență a fost esențială. Sunt întâlniri extraordinare, care te învață lucruri extraordinare. Cu Andrei Șerban mi s-au întâmplat așa de multe lucruri într-un timp atât de scurt, încât eu cred că încă nu-mi dau seama de toate. Ceea ce am învățat de la el, și nu am mai descoperit în altă parte, este că trebuie să fii pregătit nu doar să joci, ci să fii bun 12 ore din 24 sau poate și mai mult de atât. Eu, după repetițiile la Lear, chiar am început să mă antrenez. Este o disponibilitate pe care trebuie să ți-o dobândești prin antrenament psihologic și fizic. Iar faptul că mi-a propus rolul acesta înseamnă o încredere copleșitoare.

C.G.: *Am văzut că participați aproape mereu și la exercițiile tehnice de la începutul repetiției...*

M.M.: Exercițiile de la începutul repetiției sunt foarte utile, pentru că fiecare actor vine de acasă cu problemele lui. Durează mult să te concentrezi și să fii cu totul și cu totul acolo. Este mai mult decât antrenament fizic, e un fel de curățire interioară.

C.G.: *Bănuiesc că este destul de greu să repeți în paralel cu mai multe distribuții...*

M.M.: Fiecare distribuție are spectacolul ei, de aceea este foarte greu să stabilești relațiile cu celelalte personaje. Niciodată Dana Dogaru nu va face un spectacol identic cu Valeria Seciu. În funcție de personalitatea actorului se naște un alt personaj. Și atunci, întotdeauna, relațiile cu partenerii sunt altele. Sigur că este foarte complicat, dar și frumos. Dar iar mă gândesc că timpul de repetiții a fost foarte scurt, mai ales atunci când ai două distribuții.

C.G.: *Ați lucrat cu foarte multe actrițe tinere. Se spune că actorii tineri ies destul de nepregătiți din facultate. Dumneavoastră cum vi s-a părut?*

M.M.: După experiența din Lear și nu numai, nu sunt de acord cu aceste afirmații. E adevărat că aici a fost și o selecție extrem de riguroasă. Eu chiar sunt



Foto: Cosmin Ardeleanu

puțin geloasă și spun că Andrei a acordat mai multă atenție sau mai mult timp acestei selecții și alegerii distribuțiilor, dar sigur că exagerez puțin. Am însă o altă experiență ca spectator. Am mers la spectacolele unor actori tineri și nu aud sau nu înțeleg ce spun, am văzut că nu știu să se miște pe scenă. Întotdeauna când vorbești despre cei mici, aștepti de la ei foarte mult, copiii trebuie să-și întrecă părinții, și pretențiile față de ei trebuie să fie mai mari. Eu cred că acesta este cel mai firesc lucru din lume. Dar, din păcate, unii ies din facultate fără să știe lucruri elementare. Cei mai mulți nu știu să respecte cuvântul și să-l pună în valoare.

C.G.: *Mi-ați vorbit despre ideile umane pe care le pune în discuție Lear, care nu sunt ale femeilor sau ale bărbaților. Dacă ați fi jucat o regină, și nu un rege, ați fi simțit personajul la fel?*

M.M.: Cred că da, pentru că eu nu port barbă și nici nu mă străduiesc să interpretez un bărbat. Sunt atâtea întrebări pe scenă, care așteaptă un răspuns. Lear este un personaj al întrebărilor, pe care și le adresează lui, spectatorilor, omenirii, încât eu simt că nu contează deloc dacă este bărbat sau femeie. Când îmbrac costumul, mă gândesc puțin că Lear este un bărbat, dar după aceea pentru mine nu mai contează acest lucru. Problemele lui Lear nu sunt ale unui bărbat sau ale unei femei, pot fi ale fiecărui om. Întrebările rămân aceleași și pentru mamă și pentru tată. Pentru că Lear este părinte și, întâmplător, e și rege. Cel puțin aceasta este etapa în care sunt eu acum în ceea ce privește personajul. S-ar putea ca mâine să-mi dau seama de alte lucruri și să descopăr altceva.

C.G.: *Sunt lucruri personale pe care le-ați conștientizat altfel după ce ați jucat Lear?*

M.M.: Sunt niște lucruri foarte, foarte intime, pe care mi-e frică să le ating. Shakespeare se adresează părinților de o anumită vârstă. Și eu cred că după ce dai viață unui copil, porți cu tine o vinovăție, care crește clipă de clipă cu trecerea timpului.

C.G.: *De ce vă temeți cel mai mult în acest spectacol?*

M.M.: Trebuie să fiu tot timpul atât de blindată... Și nici așa nu mă simt bine. Este o sală cu totul specială, pe care eu o iubesc foarte tare, dar, care este o imensă capcană. Cum este să nu ai niciodată publicul în față și, totuși, îngrozitor de aproape? Decorul lui Dragoș Buhagiar este cu totul extraordinar, dar în acest spațiu, dacă nu reușești din prima clipă să convingi publicul că ai ceva de spus, l-ai pierdut definitiv și nu mai ai nicio șansă în fața lui. Spațiul acesta prinde orice minciună, orice mic neadevăr iese foarte tare în evidență. Cu asta ne luptăm în spectacol, pentru că nedreptățești publicul din partea stângă, dacă te adresezi numai celui din dreapta. Simți toate reacțiile publicului, simți când ai pierdut atenția unui spectator. Iar eu chiar sunt un om timid și acest lucru este încă un prag de trecut în spectacol.

C.G.: *Scena italiană și faptul că ai publicul în față, aduce o mai mare siguranță actorului în spectacol?*

M.M.: Da, dar, în același timp, pentru mine, scena din Lear este o provocare. Eu nu prea joc convențional, indiferent de scenă. Nu-mi place ca spectacolele în care joc să semene între ele, nu-mi place să repet într-un spectacol ceea ce am făcut în altă parte. Dacă mă surprind că seamănă ceva, fie și doar o tonalitate, o resping aproape instinctiv. Eu joc pentru bucuria mea, în primul rând. Nu-mi place să mă repet, iar în meseria aceasta, dacă te repeți, pici în propria capcană.